

Συνεργασία για καλύτερες ημέρες στην Υγεία και το φάρμακο

Απαιτείται συνεργασία για την οικοδόμηση ενός βιώσιμου τομέα υγειονομικής περίθαλψης και φαρμάκου

Συμπληρώσαμε 5 χρόνια συζητήσεων αναφορικά με τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για να φέρουν την Ελλάδα στο δρόμο προς την ανάκαμψη. Πολλές νομοθετικές ρυθμίσεις και πολλές προτάσεις, από επιφανείς οργανισμούς, όπως η McKinsey και η BCG, από εθνικούς και διεθνείς συμβούλους αλλά και από επιχειρηματικές ενώσεις. Αλήθεια, ειδικά για το φαρμακευτικό τομέα, τι ακριβώς έχει γίνει;

Το ινστιτούτο πολιτικής του αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, που έχει ως στόχο τη διευκρίνιση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για την προώθηση των αναγκών μεταρρυθμίσεων, μόλις ολοκλήρωσε μια τεράστια δουλειά καταγραφής όλων των μεταρρυθμίσεων που έγιναν τα τελευταία δύο χρόνια. Υπάρχουν μάλιστα και εκθέσεις ανά κατηγορία που βοηθούν να εκτιμήσουμε τι έχει γίνει μέχρι τώρα και πού υπάρχουν ακόμα κενά.

Η έκθεση αυτή δείχνει ότι στο χώρο της Υγείας είχαμε συνολικά 89 Νομοθετικές Πράξεις/Υπουργικές Αποφάσεις. Εξήντα οκτώ από αυτές προέρχονταν από το υπουργείο Υγείας και 33 αφορούσαν το φαρμακευτικό τομέα.

Η ανάλυση των 33 μέτρων στο χώρο του φαρμάκου έδειξε τα παρακάτω:

■ **8 μέτρα** ήταν σχετικά με την τιμολόγηση, τα rebates και το clawback (ο φαρμακευτικός τομέας πληρώνει στο κράτος την υπέρβασση του προϋπολογισμού, με βάση το μερίδιο αγοράς κάθε εταιρίας).

■ **8 αφορούσαν** την αποζημίωση φαρμάκων, τη θετική λίστα και τη συμμετοχή των ασθενών στο κόστος της θεραπείας τους.

■ **4 ήταν** σχετικά με τον έλεγχο του όγκου και τον εξορθολογισμό της συνταγογράφησης.

■ **13 αφορούσαν** τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση

της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Τα παραπάνω μέτρα ελήφθησαν με γνώμονα τις ανάγκες της περιόδου 2010-2013, όπου η φαρμακευτική δαπάνη έπρεπε να μειωθεί σημαντικά (κατά 50%). Όπως μπορεί εύκολα να αντιληφθεί κανείς, τα περισσότερα από αυτά δεν αποτελούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, αλλά οριζόντια μέτρα για μείωση των κόστους και περιορισμούς στην πρόσβαση των ασθενών σε νέα, καινοτόμα φάρμακα. Δομικές μεταρρυθμίσεις για το ζήτημα ελέγχου του όγκου ήταν λιγότερες και με σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή τους. Αρκετά από αυτά τα μέτρα προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν διάφορα διοικητικά και ποιοτικά θέματα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Έχει συντελεσθεί εδώ κάποια μικρή πρόοδος, αλλά αυτό που λείπει είναι μια συνολική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στην εφαρμογή τους σε σχέση και με το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Από πλήθος συμβουλευτικών εκθέσεων, που δόθηκαν στην κυβέρ-

νηση τα δύο τελευταία χρόνια, προκύπτει ξεκάθαρα ότι οι άμεσες ξένες επενδύσεις αποτελούν βασικό καταλύτη για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση. Αναφορικά με τους εγχώριους παράγοντες που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως πυλώνες ανάπτυξης, ο τομέας των ελληνικών γενεοσήμων επιστάνθηκε ως ένας τέτοιος.

Καινοτόμα φάρμακα

Ετσι, το βασικό ερώτημα είναι πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα βιώσιμο φαρμακευτικό κλάδο, που και θα εξασφαλίζει την πρόσβαση σε νέα καινοτόμα φάρμακα (που καλύπτουν ανεκπλήρωτες ανάγκες) και θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση. Η απάντηση βρίσκεται μέσα από τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού πλάνου που θα κάνει και τα δύο και το οποίο δυστυχώς απουσιάζει. Τα τελευταία δύο χρόνια, τόσο η πολυεθνική καινοτόμος φαρμακευτική βιομηχανία όσο και η ελληνική φαρμακοβιομηχανία έχουν υποστεί μεγάλες απώλειες, με αποτέλεσμα σημαντικές επιπτώσεις στην απασχόληση και ανυπαρξία

ERIK NORDKAMP
Πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος Pfizer Hellas,
πρόεδρος PhRMA
Innovation Forum

Το στρατηγικό πλάνο πρέπει να περιλαμβάνει τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της πρόσβασης σε καινοτόμα φάρμακα και της χρήσης off patent προϊόντων. Παράλληλα, πρέπει να κάνει ό,τι χρειάζεται για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων για κλινικές μελέτες, έρευνα και παραγωγή, καθώς και για τη μετέξλιξη των ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνείς «παίκτες» στον τομέα των γενεοσήμων φαρμάκων. Εάν επιχειρήσουμε να λειτουργήσουμε κυρία ή αποκασματικά, θα έχουμε πάντα καταστάσεις με ηττημένους. Πρέπει να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε με γώμονα το αμοιβαίο όφελος (win-win), τόσο μεταξύ πολυεθνικών και εγχώριων φαρμακευτικών εταιριών όσο και μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ο μόνος τρόπος για να γίνει αυτό, είναι ένας διευρυμένος αλλά συνάμα στοχευμένος και ειλικρινής διάλογος, που θα περιλαμβάνει όλες τις θέσεις και του οποίου η πρόοδος θα αξιολογείται διαρκώς. ■

προόδου στους δύο αυτούς στρατηγικούς στόχους.

Το στρατηγικό πλάνο πρέπει να περιλαμβάνει τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της πρόσβασης σε καινοτόμα φάρμακα και της χρήσης off patent προϊόντων. Παράλληλα, πρέπει να κάνει ό,τι χρειάζεται για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων για κλινικές μελέτες, έρευνα και παραγωγή, καθώς και για τη μετέξλιξη των ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνείς «παίκτες» στον τομέα των γενεοσήμων φαρμάκων. Εάν επιχειρήσουμε να λειτουργήσουμε κυρία ή αποκασματικά, θα έχουμε πάντα καταστάσεις με ηττημένους. Πρέπει να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε με γώμονα το αμοιβαίο όφελος (win-win), τόσο μεταξύ πολυεθνικών και εγχώριων φαρμακευτικών εταιριών όσο και μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ο μόνος τρόπος για να γίνει αυτό, είναι ένας διευρυμένος αλλά συνάμα στοχευμένος και ειλικρινής διάλογος, που θα περιλαμβάνει όλες τις θέσεις και του οποίου η πρόοδος θα αξιολογείται διαρκώς. ■